

Cymodi

cerddi'r gadair, Eisteddfod Gadeiriol Chwilog 2016

gan Iestyn Tyne

Noson allan ym Mharis

heidiau hirwallt

yn oriel datŵs;

Symudant

fel un creadur dan y *strokes*-

yn creu byd

sy'n llawn o sêr

fel byd trwy galeidosgop-

byd llawn hud a lledrith;

byd nad ydyw'n bod.

Byd i ddianc iddo –

seintwar sy'n llawn o serch

a snortio a snogio

a swn saethu?

Rhaeadrau o waed mewn *rave-paint*,

cordiau aflednais

rhwng bwled a sgrech

yn gyngerdd.

Lleisiau

Distaw yw'r wawr

a dagrau'r rhew

yn gyndyn o lifo

rhag ofn.

Swatia'r adar yn fud

yn eu nythod brau

ar frigau o graciau bregus.

Mae hi'n *stalemate*
yn y ddinas hon,
a neb yn torri gair
rhag ofn.

Nadolig Llawen

Y 'Dolig yn dyfod,
ac eirch yn barseli twt
i'r pridd.

Cipio breuddwydion gweddwon
yn gynnwys i ebarfiant,
a'r eira'n dechrau disgyn.

Y byd yn penderfynu
nad yw dewrder yn ddigon,
a bod angen dial;
ateb dial trwy ddial.

Y 'Dolig yn dyfod
a'i ystyr yn angof;
Geni un â dawn achub
ar groes, y rhai fu'n
dial arno.

Dangos cariad

Mae'r awyr yn goch
o gusanau rhyfel;
mwig bomiau fel anadl
cariad yn sibrdw mewn clust,
a dau rhwng adfeilion
yn dianc.

Â'u bywydau'n dynn
mewn dyrnau;
cyr cydu mewn cysgodion
a chyfri eu colledion.

Does dim ar ôl
ond y cyrff a'r brain
i'w cadw yma;
Dros y môr
mae gwlad yr aur-
gwlad y llaeth a'r mêl;
mae gobaith.

Dros y môr mae'r un
a bwyntiodd fys
i ladd eu plant.

Cymodi?

Yn fwndel bach fe ddaethost 'nôl i'r lan;
i'th orffwys olaf ar y graean llaith-
Mor frau, a'r môr yn llarpio'r breichiau gwan
sy'n llonydd yn y dŵr - yn wyn, heb graith
yn dyst i'th derfyn ddidrugaredd di;
Dy freuddwyd olaf nawr dan glo yng nghell
y dwfr; yn gaeth yng ngharchar oer y lli,
a'th wyneb gwag yn gwyllo'r gorwel pell-
y linell las fu'n destun hiraeth hud
i ti, o straeon gwych dy Dad - fan draw
roedd croeso, cyfarch - gwên a gwres y byd
yn aros i dy warchod di rhag braw;
A sylwaist dwyll y geiriau melys hyn
wrth suddo'n swp o dan yr ewyn gwyn?